

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Изм. №53 / 15.12.23г.

Вх. № 498 КД

Дата 15.12.23г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО №17/2023

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд на Република България от 07.12.2023 г. на Съюза на юристите в България е предоставена възможност да представи писмено становище по конституционно дело №17/2023 г., образувано по искане на президента на Р България за тълкуване на разпоредбите на чл. 147, ал. 2, чл. 148, ал. 1 и 3 КРБ в тяхната взаимовръзка помежду им, което се изразява в следното питане:

„Каква е продължителността на мандата, неговото начало и край, когато конституционен съдия е избран (назначен) и встъпил в длъжност след предвиденото в чл. 147, ал. 2 КРБ обновяване на състава на съда.“

Считаме, че е налице необходимост от задължително тълкуване на посочените разпоредби, както аргументирано е посочено в определението на съда, както и че не е налице отрицателна процесуална предпоставка (чл. 21, ал. 6 ЗКС), тъй като няма повтаряемост на питането с предходни конституционни дела и следва да се постанови тълкуване в различен аспект и съотношение с оглед конкретното искане и поставения с него въпрос.

По съществуто на искането следва да посочим, че като водещо правило конституционният законодател установява задължително обновяване на

състава на съда през три години. Това обновяване не може да бъде нарушавано по законов ред и е гаранция за непрекъсваемост на работата на съда, а също и предпоставка за нормално осъществяване на правомощията му.

Това обновяване на съда не следва да е обвързано от индивидуалния 9 годишен мандат на съдиите, който може да бъде прекратен предсрочно при хипотезите, посочени в чл.148, ал. 1 КРБ, но със задължение в едномесечен срок да бъде избран (назначен) друг съдия от съответната квота.

Принципът за задължително периодично обновяване през три години има приоритет пред индивидуалния мандат на съдиите. Това е прогласено още с §2 ПЗР на ЗКС. Този текст ограничава индивидуалния 9-годишен мандат на 3 и на 6 години за част от съдиите по жребий. При това този текст е приет от състава на Великото народно събрание, функциониращо като обикновено НС след влизането в сила на КРБ.

На второ място приоритетът на конституционния текст, регламентиращ обновяване на състава на съда е потвърден по к. д. №9/2000 г. при тълкуване на разпоредбата на чл. 147, ал. 2, изр. 1 КРБ. Съдията-заместник, избран (назначен) по реда на чл. 148, ал. 3 е със срок (мандат) до края на заместения съдия, чийто мандат е прекратен предсрочно.

В заключение, нормалното функциониране на Конституционния съд и обновяването на състава му на всеки три години задължава НС, президента и ВКС и ВАС да избират (назначават) съдиите от полагащата им се квота в срока по чл. 5, ал. 1 ЗКС. Бездействието на всеки един от посочените органи, независимо от причините за това, не може да бъде основание да се нарушава конституционния принцип за периодично обновление на съда като гаранция за независимост, непрекъсваемост на дейността и приемственост на съда при осъществяване на конституционните си правомощия.

С УВАЖЕНИЕ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(ВЛ. СЛАВОВ) /